

TOIMIVA JA AVOIN EUROOPPA

KAUPPAKAMAREIDEN EU-TEESIT

**ME OLEMME EUROOPPA -
EU ON MEITÄ VARTEN**

KAUPPAKAMARI

TIEKARTTA - EU JA SUOMI RISTEYKSESSÄ KOHTI TULEVAA

Tiellä tulevaisuuteen. Vaalivuonna 2019 Eurooppa ja Suomi ovat tien risteyksessä matkalla tulevaan. Kriisien ja taantumien jälkeen olemme päässeet jo useamman vuoden nauttimaan hyvästä talouskasvusta eri puolilla Eurooppaa. Seuraavat vuodet osoittavat, kuinka hyvin onnistumme yhteiskuntamme ja taloutemme kehittämisessä.

Muutos ei pysähdy. Taloudessa nousukaudet ja laskukaudet seuraavat väistämättä toisiaan, samoin poliittiset suhdanteet ja jopa epävarmuudet. Näihin pitää eri tavoin Euroopan ja Suomenkin varautua. Mutta poliittisten ja taloudellisten suhdanteiden ohella meidän on valmistauduttava erityisesti rakenteellisiin muutoksiin, jotka ennen tuntuivat kaukaisilta, mutta ovat jo tänään läsnä arjessamme.

Muutos yllättää. Elämme jatkuvan muutoksen aikaa, joka on laajuudeltaan ja nopeudeltaan ennennäkemätön. Yhteiskuntamme on muuttumassa. Väestörakenteemme, elintapamme ja ilmastomme on muuttumassa. Ja myös taloutemme on muuttumassa - digitalisaation kirittämänä.

Muutos mahdollistaa. Tämä luo ihmisille ja yrityksille uusia mahdollisuuksia ja haasteitakin. Samalla syntyy uusia markkinoita, joille syntyy uusia työpaikkoja – ja joilta samalla poistuu osa vanhoista työpaikoista. Meidän on varmistettava, että ihmiset ja yritykset voivat tarttua näihin uusiin mahdollisuuksiin.

Muutos myös hyödyttää. Euroopassa ja Suomessa muutos lisää epävarmuutta ja huolta, jopa turvattomuutta – ihmisissä ja yrityksissä. Työntekijälle työpaikan menetys tai yrittäjälle yrityksen epäonnistuminen luo turvattomuutta. Mutta se voi olla myös uuden alku. Meidän on varmistettava, että yhteiskuntamme ja taloutemme dynaamisuus tarjoaa ihmisille ja yrityksille tarvittaessa tien uuteen alkuun.

Muutos onnistuu oikeassa ympäristössä. Ihmiset ja yritykset kyllä tunnistavat jatkuvan kehittymisen haasteen ja mahdollisuudet. Jotta pärjäisimme muutoksessa, on sitä ja sen vaatimia toimia ymmärrettävä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa sekä Euroopassa että Suomessa. Poliitiikan ja sääntelyn pitää toimia muutoksen puolesta, eikä olla sille esteenä. Emme voi pysäyttää globalisaatiota. Voimme vaikuttaa siihen, miten muutos kohdataan Euroopassa ja Suomessa.

Oma kilpailukyky mielessä. Suomen on muistettava pitää huoli omasta kilpailukyvyistä ja sen erityispiirteistä EU:n kehittämisessä. Toki Suomella on oltava valmiutta kompromisseihin koko EU:lle lisäarvoa tuottavissa päätöksissä.

Eurovaaleilla on väliä. Yrityksiä koskevasta liiketoiminnan sääntelystä kaksi kolmasosaa on syntynyt EU-yhteistyössä. Siksi on väliä, kuka päättää ja mitä päättää EU-asioista Brysselissä. Ja mitä tietä pitkin Eurooppa ja Suomi lähtevät kulkemaan.

Käytä ääntäsi eurovaaleissa ja niiden välilläkin. Varmista EU:lle oikea suunta.

Juho Romakkaniemi

toimitusjohtaja

Keskuskauppakamari

1 AIDOSTI TOIMIVA EUROOPPA

Sisämarkkina on kotimarkkina.

Sisämarkkina on EU-maiden keskinäiseen vapaakauppaan, tullittomuuteen ja yhdenmukaiseen sääntelyyn perustuva kotimarkkina, josta yritykset ja kuluttajat hyötyvät yli rajojen. Suomen viennistä 60 prosenttia ja tuonnista 73 prosenttia kohdistuu EU:iin. Toimiva EU:n kotimarkkina on elintärkeä Suomen talouden, työpaikkojen ja kansalaisten hyvinvoinnin kannalta.

AIDOT SISÄMARKKINAT LUOVAT KASVUA JA TYÖTÄ

Toimivat markkinat tuovat työtä:

Tavoitteena on oltava vakaa ja toimiva sisämarkkina, joka kattaa käytännössä kaikki EU-maat. Eurooppaan syntyä lisää työtä, jos markkinat saadaan kunnolla toimimaan. Kuluttajien ja yritysten kannalta markkinat ovat kansallisista eroista johtuen yhä sirpaleiset.

Vauraus vahvistuisi markkinan kehityksessä.

Sisämarkkinoiden tuoma hyöty EU:n kansantalouteen voisi olla 30 prosenttia suurempi, jos markkinat toimisivat USA:n osavaltioiden kaupan kaltaisesti. Tämä vaatii fiksua sääntelyä tai protektionistisen sääntelyn karsimista. Hyväkään sääntely ei auta, jos EU-maat eivät sitä noudata. Komission on valvottava yhteisten pelisääntöjen noudattamista niin isoissa kuin pienissä jäsenmaissa.

Kilpailu haastaa markkinoita:

Euroopassa on ymmärrettävä aidosti globaalien kilpailun ja digitaalisaation johdosta kiihtyvä perinteisen tavara- ja palvelukaupan, tuotanto-, hankinta- ja jakeluketjujen muutos sekä yrittäjyyden ja työn murros. EU-maiden toimien on aidosti vahvistettava eurooppalaisten yritysten globaalia kilpailukykyä ja innovatiivisuutta.

Tietotalous toimivaksi. Digitaalisaatio ja digipalvelut eivät tunne maan rajoja. Eurooppaan on luotava yhtenäinen digitaalinen markkina, jota tukee edistynyt, turvallinen ja helposti käytettävissä oleva infrastruktuuri. Samalla on varmistettava, että EU kohtaa ulkopuolelta tulevan kilpailun tasavertaisista edellytyksistä niin kuluttajan kuin yrityksen kannalta.

Työmarkkinat joustavaksi. Euroopassa on varauduttava globaalin kilpailun ja digitaalisaation tuomaan työn ja työmarkkinoiden murrokseen. Toimivan kilpailun ja terveen markkinatalouden on koskettava myös työmarkkinoita, joilta kaivataan dynaamisuutta. Uudenlaiseen osamiseen ja koulutukseen panostamalla sekä osajien liikkuvuutta edistämällä voidaan edesauttaa muutosta.

Verotuksessa maltilla ja yksimielisyydellä. Viime vuosina EU:ssa on päätetty lukuisista toimista, joilla on suitsittu aggressiivista verosuunnittelua. Lisäsääntelyä tai EU:n kilpailukykyä uhkaavia uusia veroja, kuten digiveroa, ei pidä edistää. Sen sijaan tulee keskittyä seuraamaan, miten jo päätetyt toimet ovat vaikuttaneet. Tulevalla kaudella painopisteen tulee olla verotuksen ennakoitavuudessa ja kaksinkertaisen verotuksen poistamisessa. EU-maiden verovajeiden torjumiseksi täytyy ottaa parhaat verotuskäytännöt käyttöön.

Mallia voidaan ottaa pienten verovajeiden maista kuten Suomesta.

Verotusta koskevien päätösten tekeminen EU:ssa edellyttää kaikkien jäsenvaltioiden yksimielisyyttä. Komissio on esittänyt määränemistöpäätöksiin siirtymistä myös verokysymyksissä. Tällainen verotukseen liittyvän päätösvallan siirtäminen jäsenvaltioilta unionille johtaisi siihen, että Suomen liikkumavara vero- ja yhteiskuntapoliittisten tavoitteiden toteuttamisessa vähenisi. Lisäksi vaarana olisi, että suuret jäsenvaltiot kahmisivat itselleen verotusoikeutta kansainväliseen liiketoimintaan pienten valtioiden kustannuksella.

2 OIKEASTI AVOIN EUROOPPA

KASVUA HAETTAVA UUSILTAKIN MARKKINOILTA

Globaali kilpajuoksu jatkuu. EU:lla on oltava jatkossakin kunnianhimoinen kauppaja- ja investointiagenda, josta on hyötyä kaikille kuluttajista eri kokoisiin yrityksiin. Kansainvälisen kilpailun kiristyessä ja poliittisen epävarmuuden kasvaessa uudenkin EU:n komission on jatkettava toimia avata uusia markkinoita eurooppalaisille yrityksille EU:n ulkopuolisista maista. EU:n on panostettava sääntöpohjaisen vapaan kaupankäynnin ja terveen kilpailun vahvistamiseen omilla kauppapoliittisilla toimillaan ja kauppasopimuksillaan.

Terveen kilpailun nimissä. EU:n on syytä edistää monenkeskisen, kansainvälisen sopimusjärjestelmän kehittämistä - koskipa se kauppaa, ilmastoja, ympäristöä, ihmisoikeuksia tai

työoloja – WTO:n tai YK:n puitteissa. Kauppakumppanuuksia on vahvistettava ja kaupan esteitä karsittava pragmaattisilla kauppatoimilla, jotka varmistavat EU:n yhteisten arvojen toteutumista sortumatta itse ”perusteettomaan idealismiin” tai jopa ”ekoprotektionismiin”. Kauppapolitiikalla on varmistettava, että eurooppalaisilla yrityksillä on nykyistä tasavertaisemat kilpailuedellytykset toimia eri puolilla maailmaa.

Avoin osajille ja investoinneille. Euroopan menestymisen edellytyksiä on jatkossa avoin ja ennakkoluuloton suhtautuminen kansainväliseen yhteistyöhön, koskipa se investointeja tai osajien liikkuvuutta. Eurooppalaiset yritykset ovat merkittäviä investoijia niin Aasian kuin Amerikan markki-

noilla, joten meillä on lupa odottaa tervettä kilpailua ja tasavertaisia toimintaedellytyksiä puolin ja toisin. Pärjätäkseen globaalissa kilpailussa EU kaipaa jatkossakin kansainvälisiä investointeja ja osaajia, joten EU:n ei pidä kääntyä sisäänpäin, vaikka sen on toki otettava aina huomioon omat poliittiset ja taloudelliset intressinsä kansainvälisessä kaupassa.

Ennakkoluulottomasti, mutta määrätietoisesti.

Poliittisista ja taloudellisista haasteita huolimatta EU:n on jatkettava määrätietoisia toimia kauppasuhteiden kehittämistä tärkeimmän kauppa- ja investointikumppaninsa, USA:n kanssa. EU:n on pyrittävä parantamaan eurooppalaisten yritysten kilpailuedellytyksiä Kiinan markkinoilla sekä vahvistamaan kauppasuhteitaan ASEAN-maihin. Eri tavoin tärkeän ja maantieteellisesti läheisen Venäjän kanssa EU:n on jatkettava yhteistyön kehittämistä pakotteiden sallimissa rajoissa ja esimerkiksi lähialueyhteistyötä. Kilpajuoksuissa Arktisen alueen talousmahdollisuuksien hyödyntämiseksi EU:n on otettava nykyistä aktiivisempi ote.

Vahvempi kumppanuus Afrikan kanssa.

Afrikan suotuisa poliittinen ja taloudellinen kehitys on etujemme mukaista. Afrikan kohtaamat kriisit näkyvät usein kasvavana pakolaisuutena Euroopassa. EU:n on kehitettävä poliittista ja taloudellista yhteistyötä Afrikan kanssa. Perinteisen kehitysavun ohella on vahvistettava toimivan yhteiskunnan, talouden ja kaupankäynnin edellytyksiä Afrikassa. Siinä Suomellakin on annettavaa.

3 KESTÄVÄN KASVUN EUROOPPA

OIKEAT EVÄÄT KESTÄVÄÄN KASVUUN

Kiertotalous kilpailuvaltiksi. EU:n osuus globaaleista kasvihuonepäästöistä on noin 6 prosenttia. EU tai Suomi eivät yksin ratkaise globaalia ilmastohaastetta, mutta ne voivat saada siitä talouteen kilpailuvaltin samalla hilliten omalta osaltaan ilmastomuutosta. Vähäpäästöisyys ja vähähiilisyys yhdessä energia- ja resurssitehokkuuden kanssa ovat jo tänään edelläkävijäyritysten liiketoiminnan draivereita.

Oikeat kannusteet ja teknologia ratkaisevat. EU:n on syytä tavoitella globaalia kilpailuetua ja edelläkävijyyttä kestävästä kasvusta ja toimivasta kiertotaloudesta, joka perustuu sopiviin kannusteisiin, mutta ennen kaikkea markkinaehtoisuuteen, oikeisiin teknologiavalintoihin ja viime kädessä yritysten ja kuluttajien päätöksiin. EU voi yhdessä asettaa päästötavoitteet, mutta EU-maiden on voitava valita parhaat ja kustannustehokkaimmat

keinot niiden saavuttamiseksi. Päälekkäisiä keinoja pitää välttää, eivätkä ne saa vaarantaa EU:n kilpailukykyä globaalisti.

Yhteisiä panostuksia tulevaisuuteen. Suomi on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 39 prosentilla vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Päästäkseen tähän Suomen on puolitettava liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä. Haastavan tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan useita keinoja, jotka vaativat rahoitusta tutkimukseen, innovaatioihin ja kokeiluihin. Suomen etujen mukaista on, että tulevilla EU:n ohjelmakaudella voidaan käyttää rakennerahastoja liikennejärjestelmän kehittämiseen vähäpäästöisemmäksi, tehokkaammaksi ja älykkäämmäksi.

Innovaatiot kestävän kasvun moottorina.

Kestävän kasvun haasteet ratkeavat pitkälti yksityisen osaamisen ja teknologian avulla. Teollis- ja tekijänoikeudet (IPR) on yhä paremmin huomiotava innovaatiotoiminnassa ja koulutuksessa. IPR-osaamista on vahvistettava EU:ssa.

Arktiset asiat agendalle.

EU on otettava vahvempi ote arktisessa yhteistyössä. Se luo kasvua, mutta herättää myös geopolittisiä intressejä. Arktinen talousyhteistyö on nähtävä yhtenä koko Eurooppaa hyödyttävänä kasvun mahdollistajana ja globaalin kilpailukyvyn vahvistajana. Suomen on oltava asiassa aloitteellinen ja määrätietoinen.

4 OSAAVA JA UUDISTUVA EUROOPPA

TULEVAISUUTEEN TÄHTÄÄVIÄ PANOSTUKSIA

Katse uudistumiseen. Euroopan menestys globalissa kilpailussa vaatii, että osaamme kannustaa oikeanlaisiin investointeihin ja osaamiseen niin EU-tasolla kuin jäsenmaissa. Tämä tulee ottaa huomioon yhteisessä EU-budjetissa sekä alueellisen kehityksen kirittämisessä eri EU-alueilla. ESIR-rahoituksen onnistuminen on oiva esimerkki tästä, mitä EU-yhteistyöllä voidaan saavuttaa strategisten tavoitteiden tukemiseksi käytännön toimin.

Opiskelu- ja tutkimusvaihtokunniaan. Euroopan pärjääminen edellyttää myös, että osaamisemme ja koulutuksemme elävät ajan hermolla. Jokainen EU-maa vastaa koulutuksesta, mutta kaivataan tiiviimpää eurooppalaista koulutus- ja tutkimusyhteistyötä sekä vilkasta opiskelijavaihtoa. Kauppakamarien tuoreiden selvitysten mukaan yritykset Suomessa ja muissa EU-maissa kärsivät osaajapulasta, mihin on nopeasti löydettävä ratkaisuja koulutusta uudistamalla ja osaajien liikkuvuutta edistämällä.

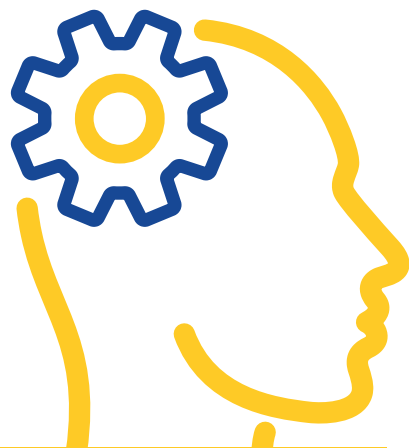
Oikeita valintoja talouden murroksessa.

EU:n tulee tukea talouden innovaatiove-
toista uudistautumista vanhojen rakentei-
den sijasta. EU-rahoitusta on suunnattavat
yhteistä lisäarvoa tuottaviin, laadukkaisiin
hankkeisiin. Saman aikaan tarvitaan fiksua
koheesiotilittikkaa, joka edistää eri mai-
den ja niiden osien terveeseen talouteen
perustuvaa suotuisaa kehitystä sekä
vahvistaa EU:n legitimitteettiä.

Infrastruktuuria koko Eurooppaan.

Globaalia kilpailukykyä vahvistavan,
ajantasalla olevan infrastruktuu-
rin – tietoliikenteestä perinteiseen
liikenteeseen – on oltava EU:n ja sen
jäsenmaiden jatkuva kehityskohde.
Eurooppalaisten yhteiskuntien toimi-
vuus tai teollisuuden tuottavuus ei
edisty digitalisaation avulla, jos tieto-
liikennetkaisuut ovat jälkeen jääneitä.
Pärjääminen kansainvälisessä kaupassa
on mahdotonta, jos toimitukset hidas-
tavat ja logistiikkakulut kasvavat. EU:n
on jatkettava toimia kehittää Euroopan
laajuisia verkostoja ja infrastruktuureja
aina Jäämereltä Välimerelle ja Atlantilta
kohti Aasiaa. Jäsenmailla on oltava
myös vapautta käyttää EU-rahoitusta
kohteisiin, jotka kohentavat liikenteen
sujuvuutta, alueiden ja yritysten elin-
voimaa ja saavutettavuutta sekä täten
koko EU:n kilpailukykyä.

5 VIISAASTI VAHVA EUROOPPA

YHTENÄINEN EU PÄRJÄÄ GLOBALISAATIOSSA

Yhdessä enemmän. Maailmantalouden ja politiikan muutoksissa kaivataan fiksusti toimivaa ja yhteistä EU:a, joka pystyy sitouttamaan EU-jäsenmaat yhteisiin toimiin talouskasvun vahvistamiseksi sekä turvallisuuden varmistamiseksi, koskipa se yhteistyötä puolustuksessa, kyberturvallisuudessa, rajavalvonnassa tai maahanmuutossa.

Valtioilla yhä vastuu. Jokaisella EU-maalla on ensisijainen vastuu järkevistä kansallisista toimita ja taloutensa sopeuttamisesta muuttuvan toimintaympäristön paineisiin. Yhteistyötä EU:n talous- ja rahapolitiikan kehittämiseksi on jatkettava, mutta se ei saa häivyttää yksittäisten EU-maiden ensisijaista vastuuta tai esimerkiksi jäykistää työmarkkinoita.

Strategisin askelin. Uuden komission on jatkettava edellisen komission valitsemaa, strategiin painopisteisiin keskittyvää EU:n kehittämistä. EU-tasolla on vietävä eteenpäin juuri niitä asioita, jotka tuovat suurimman lisäarvon EU:lle ja sen jäsenmaille yhdessä. Uuden komission on uskallettava valvoa, että kaikki jäsenmaat pienistä isoihin toteuttavat yhteisesti sovittuja toimia.

Yhteisen edun nimissä. Jos EU toimii vain niissä asioissa, joissa se tuo lisäarvoa, niin tämän pitäisi toimia myös toisinpäin. Jos on olemassa joku EU-tasolla toimiva järjestely, niin EU-maiden ei ole syytä kehittää sitä kansallisesti. Yhteisen EU-työkalujen kehittäminen on syytä tapahtua yhteisesti EU-tasolla. Samoin EU-toimi-

alaan kuuluvien asioiden sääntelyssä on vältettävä kansallisia lisiä, jotka mahdollisesti hyvistä tavoitteistaan huolimatta väistämättä vaikeuttavat sisämarkkinoiden sujuvaa toimintaan.

Heikoimman lenkin varassa. EU on niin vahva kuin sen heikoin jäsenmaa on yhteisten EU-velvoitteiden toteuttamisessa. On EU-jäsenmaiden yhteinen etu vahvistaa EU:n yhtenäisyyttä eri tavoin. Täten on perusteltua kehittää EU-maiden yhteistyötä eri tavoin ja eri tasoilla. Viisaasti vahva ja yhtenäinen EU on parasta globaalin talouden ja politiikan pyöreissä.

Arvoja puolustettava. Oikeusvaltioperiaatteita on noudatettava EU-maissa. Oikeusvaltioperiaatteen mukaisesti julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja viranomaisilla on velvollisuus noudattaa lakia. Yksi keskeinen osa oikeusvaltiota on riippumaton tuomioistuinlaitos. Tarvitaan avointa yhteiskunnallista keskustelua, jotta tämä demokratian keskeinen osa on jatkossakin osa eurooppalaista todellisuutta.

Kansalaisten EU. Tuoreiden selvitysten mukaan kansalaiset eri EU-maissa

ymmärtävät entistä paremmin EU:n merkityksen. Kansalaisten näkemyksiä on EU-maiden pääkaupungeissa ja Brysselissä kuunneltava tarkasti. Sisäisen eripurin ja populismin ei pidä antaa vaarantaa EU:n kehitystä. EU:n kehittäminen vaatii myös aitoa poliittista tahtoa, missä avainasemassa kunkin EU-maan hallitukset EU:n komission ja parlamentin ohella. EU:n legitimitettiin on varmistettava myös jatkossa.

Vahva EU pärjää globalisatiossa. Maailmalla epävarmuuden lisääntyessä osaava ja uudistuva, viisaasti vahva ja yhtenäinen EU pärjää parhaiten eteen tulevissa ulkopuolisissa haasteissa. Globaaleissa haasteissa EU-maat yhdessä pärjäävät paljon paremmin kuin yksi EU-maa itsekseen. Tämä oli myös yksi Suomen EU-jäsenyyden perusteita. EU:ssa Suomi on kokoaan isompi ja uskottavampi globaali toimija – olipa keskustelukumppanina Kiina, Venäjä, USA tai Japani. Viime vuosien kriiseistä on opittua, että EU:lla on oltava käytössä aina sellaiset työkalut, joilla se voi ennakoivasti puuttua orastaviin ongelmiin ja kriiseihin.

FAKTA | SUOMEN TALOUS ELÄÄ EUROOPASTA

Suomi elää viennistä EU-maihin. Suomen viennistä lähes 60 prosenttia menee muihin EU-maihin (Saksa 13 %, Ruotsi 10 % ja Alankomaat 7 %). Noin 8 % viennistä suuntautuu Yhdysvaltoihin, 6 % Venäjälle ja 6 % Kiinaan.

Suomi tuo EU-maista. Suomen tuonnista puolestaan 73 % tulee muista EU-maista (Saksa 17 %, Ruotsi 16 % ja Alankomaat 9 %). Tämän ohella muut tärkeimmät tuontimaat ovat Venäjä (9 %) ja Kiina (4 %).

Suomi investoi Eurooppaan. Suorat sijoitukset Suomesta suuntautuvat pääosin EU:n alueelle, jonka yhteenlaskettu osuus sijoituskannasta vuoden 2017 lopussa oli peräti 86 prosenttia. Euroalueelle kuuluvien maiden osuus Suomen ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten sijoituskannasta oli 54 prosenttia.

Eurooppa investoi Suomeen. Maittain tarkasteltuna Suomeen on tehty suoria sijoituksia erityisesti Ruotsista (35 % sijoituskannasta), Alankomaista (20 %), Luxemburgista (17 %) ja Tanskasta (8 %). Maaryhmittäin tarkasteltuna sijoitukset Suomeen tulevat pääosin EU:n alueelta, jonka yhteenlaskettu osuus sijoituskannasta vuonna 2017 oli 94 prosenttia. Euromaiden osuus sijoituskannasta oli 48 prosenttia.

FAKTA 2 SUOMI SAA 50 EUROLLA PALJON

EU-rahoitusta yhteisiin tarpeisiin. Kukin EU-maa osallistuu EU:n talousarvion rahoitukseen tasapuolisesti kykynsä mukaan. Mitä suurempi maan kansantalous on, sitä enemmän se maksaa. EU:n talousarvion tarkoituksena ei ole vaurauden jakaminen uudelleen, vaan siinä keskitytään kokonaisvaltaisesti kaikkien eurooppalaisten tarpeisiin.

EU-jäsenmaksu osa totuutta. Vuonna 2018 Suomen nettomaksu EU:lle oli 275 miljoonaa euroa. Nettomaksu pieneni toissa vuodesta, jolloin se oli 294 miljoonaa euroa, mutta nousee, jos Britannia eroaa EU:sta. Nettomaksu kuvaa jäsenvaltion EU:lta saamien tulojen ja EU:lle maksettujen maksujen erotusta. Se ei kuitenkaan kerro esimerkiksi siitä hyödyistä, joita kansalaiset ja yritykset saavat sisämarkkinoista ja opiskelijoiden ja työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta.

Perhelounaan hinnalla paljon. Suomen nettomaksu EU:lle oli viime vuonna 50 euroa asukasta kohden, kun vastaava summa oli toissa vuonna 54 euroa. Suomi on kuulunut keskimääräistä vauraampana EU-maana unionin budjetin nettomaksajiin vuodesta 2001. Vuonna 2019 Suomi oli EU:n toiseksi pienin nettomaksaja. Suomi on selvästi pienempi nettomaksaja kuin esimerkiksi Hollanti, Ruotsi, Saksa, Tanska, Itävalta ja Britannia, vaikka ne saavat huomattavia maksualennuksia.

FAKTA 3

ASKELMERKIT KOHTI EU 2019-2024 OHJELMAA

Eurooppa saa uuden parlamentin. Eurovaalit pidetään toukokuussa 2019, jolloin valitaan Euroopan parlamentin jäsenet vuosiksi 2019-2024. Parlamentti on ainut EU:n toimielin, jonka jäsenet valitaan suoraan vaaleilla. Euroopan parlamentissa jäsenet eivät järjestäydy kotimaan vaan poliittisen ryhmänsä mukaisesti. Suomessa koko maa muodostaa yhden vaalipiirin. Parlamenttiin valitaan 751 tai 705 jäsentä, ja Suomesta 13 tai 14 jäsentä, riippuen osallistuuko Britannia eurovaaleihin.

EU-mailta strategiset painopisteet. Euroopan parlamenttivaalien jälkeen EU-maiden päämiehet sopivat Eurooppa-neuvostossa yhdessä strategisesta ohjelmasta vuosille 2019-2024. Tulevan uuden komission odotetaan huomioivan nämä painopisteet omassa komission työohjelmassa vuosille 2019-2024.

Eurovaalit näyttävät suuntaa. Euroopan komission puheenjohtaja valitaan eurovaalien tulosten perusteella. Vaalien jälkeen EU-maiden päämiesten muodostama Eurooppa-neuvosto esittää ehdokasta tehtävään, ja Euroopan parlamentti hyväksyy ehdokkaan. Puheenjohtajan valinnan jälkeen jäsenvaltiot ja komission puheenjohtaja valitsevat muut komission jäsenet. Lopuksi parlamentin tulee antaa luottamuslause koko komissiolle ennen sen viisivuotisen toimikauden alkamista. Nykyisen puheenjohtaja Jean-Claude Junckerin komission toimikausi päättyy 31.10.2019, ja uuden komission alkaa 1.11.2019.

Neuvosto päättää, komissio valmistelee ja valvoo. Euroopan komissio on EU:n toimielin, joka muun muassa valmistelee ja panee täytäntöön EU:n neuvoston, eli EU-maiden ministerien yhdessä hyväksymiä säädöksiä ja päätöksiä ja valvoo niiden noudattamista EU:n jäsenvaltioissa. Komissio

voi lisäksi aloittaa uuden lainsäädäntöehdotuksen käsittelemisen EU:n perustamissopimuksen nojalla.

Parlamentti vaikuttaa ja arvioi luottamusta. Komissio on tehtävissään vastuussa Euroopan parlamentille, joka voi antaa komissiolle epäluottamuslauseen ja pakottaa sen eroamaan. Toiminnassaan komissio on riippumaton jäsenvaltioiden hallituksista. Komissio kokoontuu viikoittain. Parlamentti voi myös olla aloitteellinen säädöshankkeissa ja osallistuu niistä päättämiseen. Samoin parlamentti käyttää budjetti- ja valvontavaltaa sekä voi saattaa asioita EU:n tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Suomen kädenjälki EU-puheenjohtajana. Kukin EU-jäsenmaa on vuorollaan 6 kuukauden ajan EU:n puheenjohtajamaana, jolloin maan pääministeri tai vastuuministeri johtaa puhetta ja valmistelee neuvoston kokouksia. Suomen puheenjohtajuus 1.7.-31.12.2019 osuu mielenkiintoiseen aikaan ja avaa mahdollisuuden vaikuttaa EU:n strategiaan painopisteisiin vuosina 2019-2024. Esillä on myös EU:n uusi budjetti ja Brexit. Suomi korostaa toimivia sisämarkkinoita ja Euroopan pärjäämistä globalisaatiossa poliittisesti ja taloudellisesta. Lisäksi Suomi haluaa edistää tieto- ja kiertotaloutta sekä työn murroksen ja ilmastonmuutoksen hallintaa. Suomen uuden hallituksen painotukset heijastuvat Suomen EU-politiikkaan.

KAUPPAKAMARIN EU-REGULAATTORI HYVÄT, PAHAT JA RUMAT

EU 2019-2024 - JATKOON VS. EI JATKOON VS. HARKITTAVAKSI

JATKOON

- **EU-kauppasopimukset.** EU:n saatettava käynnissä olevat kauppaneuvottelut tuloksellisesti maaliin ja parlamentin on vahvistettava ne mahdollisimman joutuisasti. Uusia neuvotteluita on vietävä määrätietoisesti eteenpäin mm. Kiinan, Intian ja USA:n kanssa.
- **Sisämarkkinoiden tehostamistoimet.** Paremmin toimivat markkinat tavara- ja palvelukaupassa.

EI JATKOON

- **Ryhmäkanne (Collective redress).** Suomen virkavastuulla toimivan kuluttaja-asiamiesvetoisen ryhmäkannejärjestelmän pitää kelvata EU:lle ilman, että kanneoikeutta laajennetaan Suomessa komission ehdottamalla tavalla yhdistyksille. Näin suojaudutaan ylilyönneiltä ja rahastustarkoituksessa nostetuilta kanteilta. Kuluttajasääntelyssä pitää pidättyä konkreettisten vahinkojen korvaamiseen, eikä viedä sääntelyä kohti amerikkalaisia rangaistusluontoisia vahingonkorvauksia.
- **Määräenemmistö veroasioissa.** Komission esittämän määräenemmistöpäätösten käyttöönotto veroasioissa johtaisi siihen, että Suomen liikkumavara vero- ja yhteiskuntapoliittisten tavoitteiden toteuttamisessa vähenisi. Lisäksi verotusoikeus voisi siirtyä isoihin valtioihin pienten kustannuksella.
- **Erilliset digiverohankkeet.** EU:n kilpailukykyä uhkaavia uusia veroja, kuten digiveroa, ei pidä edistää.

HARKITTAVAKSI

- **Verkkokaupan tasavertaisuus (Level-playing field).** Kuluttajat eivät näytä edes odottavan "Kiinan paketeilta" kuluttajansuojaa vaan ostavat, kun halvalla saavat, ehkä tietoisellakin riskillä. Sääntely-ympäristö ei suosi vastuullisia eurooppalaisia toimijoita, varsinkin kun vastuullisuus ei ole lyönyt läpi kuluttajien valinnoissa.
- **Yhtiöoikeus (Corporate governance).** Uusia säännöksiä on paljon ja lukuisia hankkeita vireillä. Nyt ei pidä käynnistää uusia hankkeita, vaan implementoida nykyiset ja tarkastella niiden toimivuutta. Erityisesti pk-sektorille alati lisääntyvät raportointivelvoitteet ovat raskaita.

VIISI VINKKIÄ EUROOPALLE - KAUPPAKAMARIEN EU-TEESIT

1. AIDOT SISÄMARKKINAT LUOVAT KASVUA JA TYÖTÄ
2. KASVUA HAETTAVA UUSILTAKIN MARKKINOILTA
3. OIKEAT EVÄÄT KESTÄVÄÄN KASVUUN
4. TULEVAISUUTEEN TÄHTÄÄVIÄ PANOSTUKSIA
5. YHTENÄINEN EU PÄRJÄÄ GLOBALISAATIOSSA

KESKUS- KAUPPAKAMARI

World Trade Center Helsinki,
Aleksanterinkatu 17, 00100 Helsinki
puh. 09 4242 6200

keskuskauppakamari@chamber.fi

 @K3FIN

kauppakamari.fi